

Gröndal, del av stg 2222

Arkeologisk förundersökning av fornlämning 359 och
360, Värnamo socken och kommun, Jönköpings län

Rapportsammanställning

Plats för stämpel:

Undersökning: Sm, Värnamo kommun och socken, del av stadsäga 2222, Gröndal

Ansvarig institution: Jönköpings läns museum

Ansvarig för undersökningen: Ann-Marie Nordman

Ekonomiskt kartblad: 5D 8i

Lst:s dnr: 220-11491-89

Eget dnr: 329/1989

Fynd: Ja ☐ Nej ☒

Lägeskoordinater: N:6338646 E:440108

Landskap	Sm	
Socken/Stad	Värnamo	
Fornlämningsnummer	359, 360	
Fastighet/kvarter	Stg 2222	
Fornlämningstyp	Fossil åker, älvkvarnar	
Undersökningsår	1989	
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning	
Datering	Förromersk/romersk järnålder	
Dokumentationsmaterial	Fältritningar, foto, arkivrapport	
Institution som förvarar materialet	Jönköping s läns museum	
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	☒ JA	☐ NEJ
Materiallista bifogas	☒ JA	☐ NEJ
Fyndlista bifogas	☐ JA	☒ NEJ
Resultaten har publicerats i:		
Sammanställt av, namn och datum Ann-Marie Nordman		

Rapportsammanställning

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier):

Arkeologisk förundersökning inför bostadsbyggnation inom del av stadsäga 2222, Gröndal, väster om Värnamo tätort. Vid en arkeologisk utredning/förundersökning hade fossil åkermark samt en älvkvarnsförekomst i ett fast block dokumenterats inom planområdet. Även slagg och förhistorisk keramik påträffades i två röjningsrösen. Hela planområdet fosfatkarterades till följd av dessa upptäckter. Tre koncentrationer av något förhöjda värden förekom, bland annat vid slagg- och keramikfyndigheterna samt runt älvkvarnsförekomsten (se Arkeologisk rapport 1991:9 Jönköpings läns museum).

Planområdet utgörs av en svag höjdrygg som omgärdas av våtmarker. Den fossila åkermarken omfattar nästan hela planområdet. Totalt förundersöktes cirka 24 000 m² extensivt fördelade på tre delområden.

RESULTAT

Mellan två och nio schakt öppnades inom de tre delområden. Där anläggningar påträffades utvidgades schakten. Inom alla delområden låg berggrunden mycket ytligt.

Område I

Runt älvkvarnsförekomsten framkom sex härdar. Dessa var relativt små, under en meter i diameter och 0,1-0,2 meter djupa. Alla innehöll rikligt med kol och skörbrända stenar, dock inga fynd. Två av härdarna daterades av Beta Analytic Inc till förromersk/romersk järnålder – 370 f.Kr-110 e.Kr (Beta36907) respektive 200 f.Kr-140 e.Kr (Beta36908).

Område II

Två schakt öppnades inom område med förhöjda fosfatvärden. Förutom två odlingsrösen påträffades inga förhistoriska anläggningar eller fynd.

Område III

En stor del av delområdet avbanades då keramik- och slaggfyndigheter i odlingsrösen tillsammans med något förhöjda fosfatvärden indikerat möjlig boplat. Två härdar påträffades i områdets östra del, 50 meter öster om keramik- och slaggfyndigheterna. Härdarna var cirka en meter i diameter och 0,1-0,2 meter djupa. Fyllningen bestod av sotig sand och skörbrända stenar. Den ena härden har ¹⁴C-daterats till förromersk järnålder, 400-90 f.Kr (Beta 36911).

SAMMANFATTNING

Inom ett område med fossil åkermark påträffades dels en älvkvarnsförekomst, dels nio härdar från förromersk/romersk järnålder. Planområdet var beläget på en svag höjdrygg som omgärdades av våtmarker. I närområdet finns ett flertal gravar och gravfält från brons- och/eller järnålder.

Troligtvis är lämningarna spår efter tillfällig vistelse i området under århundraden runt Kristi födelse. Älvkvarnarna kan vara betydligt äldre även om ingenting direkt indikerar det. Kanske har man sökt sig till platsen under järnåldern på grund av älvkvarnarna. Platsen utgör knappast något idealiskt boplatsläge på grund av den ytligt liggande berggrunden och våtmarkerna runtomkring.

Rapportsammanställning

Undersökningsplats: Sm, Värnamo socken, Gröndal (RAÄ 259 och 260)

Lst:s dnr: 220-11491-89

Eget dnr: 329/89

Materiallista

Grävningsledare: Ann-Marie Nordman

Uppdragsgivare: Värnamo kommun

År: 1989

Kontonr:

Arkivhandlingar (Dubbelklicka i ruta och välj "Markerad" för att sätta kryss)

			Antal	
Ärendehandling	Ja ☒	Nej ☐		Var: Jlm arkiv
Manus:	Ja ☒	Nej ☐	8	Sidor
Negativ:	Ja ☒	Nej ☐	5	Ev. U-nr:
Kontaktkopior:	Ja ☒	Nej ☐	5	
Fotoplaner:	Ja ☐	Nej ☒		
Fältritningar:	Ja ☒	Nej ☐	15	
Renritningar:	Ja ☒	Nej ☐	4	
Datadisketter:	Ja ☐	Nej ☒		
Fynd:	Ja ☐	Nej ☒		
Osteologi:	Ja ☐	Nej ☒		
Analysprover	Ja ☐	Nej ☐		
Övrigt::				

Arkeologisk personal utöver grävningsledare: _____

Datering:

STÅ

BRÅ

JÄÅ

M-TID

ODAT

☒

Rapportsammanställning

Arkeologisk rapport 2010:74
JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM